

Notat

Vår dato
18. februar 2026

Vår ref.

Deres ref.

Knowledge grows

Til Tolletaten

Høringsinnspill – forskrift om økt tollavgift på import av landbruksvarer og kunstgjødsel fra Russland og Belarus

Yara støtter dette forslaget til økt toll som er i tråd med EUs innførte toll på de samme produktene.

Forslaget er i tråd med EUs innførte tiltak hvor en hovedhensikt er å svekke Russlands eksportinntekter og dermed redusere landets evne til å videreføre angrepskrigen mot Ukraina. Selv om det ikke er import av mineralgjødsel fra Russland og Belarus til Norge i dag, er det et viktig signal å speile EUs tiltak i denne saken.

Eksporten av mineralgjødsel fra Russland og Belarus økte kraftig etter Russlands fullskalainvasjon av Ukraina i 2022. Eksporten av gjødsel er en viktig inntektskilde for Russland. Krigen har også vist sårbarhetene i det globale matsystemet og viktigheten av å unngå avhengigheter. Europa trenger en sterk og konkurransedyktig gjødselindustri for å sikre stabil forsyning til bønder, matvaresikkerhet og strategisk autonomi.

Yara har, sammen med andre aktører europeiske produsenter av mineralgjødsel, siden angrepet på Ukraina argumentert for at EU skulle innføre toll på gjødsel fra Russland og Belarus.

Viktige argumenter for toll har vært:

- *Europeisk import av gjødsel bidrar indirekte til å finansiere Russlands krig:* Russlands eksportinntekter fra gjødsel økte med 70 % i 2022, med en anslått verdi på 19,6 milliarder dollar. Når EU fortsetter å importere store volum ferdigprodusert gjødsel, bidrar det indirekte til å finansiere Russlands krig mot Ukraina og styrke regimets økonomiske handlingsrom.
- *Økende og strukturell avhengighet av russisk gjødsel:* Til tross for sanksjoner og politisk konflikt har Russlands posisjon i de globale gjødselelmarkedene styrket seg. Importen av russisk urea til EU har økt med 38 % siden 2020 og hele 147 % sammenlignet med 2012. Dette svekker Europas uavhengighet av Russland på et tidspunkt hvor strategisk autonomi burde styrkes.
- *Sanksjonene har begrenset effekt og preges av smutthull:* Flere sanksjonerte russiske gjødseloligarker har økt sine formuer betydelig. Omstrukturering av eierskap, begrenset transparens og ulik håndheving i EUs desentraliserte sanksjonssystem har skapt rom for omgåelser og ulike tolkninger mellom medlemslandene, noe som svekker tiltakets effektivitet.
- *Trussel mot europeisk industri, klimaambisjoner og matsikkerhet:* Den økende tilstrømmingen av karbonintensiv russisk gjødsel undergraver konkurranseevnen til europeisk produksjon og kan føre til redusert innenlandsk kapasitet. Det bremser avkarboniseringen av europeisk

Yara International ASA

Postadresse

xxxxxxx, xxxxxxxxxxxx,
xxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxx, xxxxx
Norway

Besøksadresse

xxxxxxx, xxxxxxxxxxxx,
xxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxx, xxxxx
Norway

Telefon

+xx xx xx xx xx

Telefaks

+xx xx xx xx xx

Foretaksregisteret

xxxxxxxxxxx
xxxx.xxxx@yara.com
www.yara.com

Knowledge grows

matproduksjon, øker globale CO₂-utslipp og setter både Europas strategiske autonomi og langsiktige matsikkerhet i fare.

Den brede støtten fra EUs medlemsstater og Europaparlamentets tilslutning til Kommisjonens forslag om å innføre toll på russisk gjødsel i 2025 var et viktig skritt. Følgelig støtter vi en tilsvarende økt toll på mineralgjødsel fra Russland og Belarus til Norge

Yara International ASA

Dag Ekelberg
Director Government and NGO Relations

Email: dag.ekelberg@yara.com